శ్రీ మాతనసూత్ర వ్యాఖ్యానేశ్వర చరిత్రము.

883
8578

వేదాంతగ్రంథాలు.

శ్రీ

శ్రీహయగ్రీవాయనమః

శ్రీసనాతన సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర చరిత్రము

ఇది

శ్రీమాన్ అంగిర పురుషోత్తమాచార్య

ప్రణీతము.

పండితులచే పరిష్కరింపఁబడి

శ్రీకిష్టప్ప వెంకటరెడ్డిగారి ద్రవ్యసహాయమువలన

అంగిర పురుషోత్తమాచార్యులచే

ప్రచురింపఁబడినది.

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

అయ్యగారి బాపిరాజుగారిచే

శ్రీ విద్యానిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపఁబడియె.

1912.

0—0—6

కృతజ్ఞత.

సీ. శ్రీదేవిదయయును * భూదేవివరమును
మానుగాఁగొనిరి భూ * మంచిరెడ్లు
కరుణారసము వి * తరణాదిగుణముల
మహిమన్నెగాంతురి భూ * మంచిరెడ్లు
నీవాఁడననిన వో * రెవాఁడుగానిమ్ము
మరువకగాచు భూ * మంచిరెడ్లు
న్యాయైకదక్షు ల * న్యాయైకశీలులు
మర్యాదగలరు భూ * మంచిరెడ్లు
మంచిధర్మపరులును భూ * మంచిరెడ్లు
మరియుకీర్తికాములును భూ * మంచిరెడ్లు
మహానిష్ఠాధనులు భూ * మంచిరెడ్లు
మాన్యచారిత్రికులును భూ * మంచిరెడ్లు
వ. ఇట్టి భూమంచిరెడ్లలో
సీ. సుగుణనిధానులు * సూనృతవాదులు
కరుణాసముద్రులు * కట్టివారు
శైవబాహుళులందు * తిరుగనిభక్తులు
కౌటిల్యరహితుల్ * కట్టివారు
నాథుశీలురు మఱి * వైరాగ్యగలవారు
కార్యవాదులుధా * కట్టివారు.

ధైర్యసాహసులు న * ధర్మపరతులును
గౌరవాన్వితులును * కట్టివారు
కఠినచిత్తులవిరసింతురి * కట్టివారు
కాపురుషదూరు లగుదురు * కట్టివారు
కావ్యములనంటిగాతురు * కట్టివారు
కవితనాదరింతురు బళి * కట్టివారు

వ. ఇట్టికట్టివారి వంశంబునందు

క. శ్రీనారాయణపాండులకు
మానుగనుదయించె శ్రీయు * మాపతికరుణన్
ధీనిధి సుబ్బారాయఁడు
జ్ఞానములో ఘనుడయుండు * జనులగ్గింపన్.

వ. ఇట్లుదయించి దినదినప్రవర్థమానుండగుచు

సీ. కంట్రాక్టులను జేసి * కాలువల్ద్రవ్వించి
పంటలకానుకూల * పరుపలేదె
రోడ్డునుమరమ్మతు * సొంపుగాఁజేయించి
జనులకుసౌఖ్యముల్ * జరుపలేదె
అధికారులందరును * నాశ్రితులై తన్ను
సేవించునట్లుగాఁ * జేయలేదె
యూపోర్డియందున * సేవారుగానింపు
నీతినిమాటకు నష్ట * వెతుక లేదు
ధర్మమునకట్టివారిని * ఘనముగాన
మహాగయాచకకోటిక * ఘనముగాను

దానధర్మంబులు చేసి * ధన్యుడైన

సుబ్బరాయుని భాగవతశ్రే * ష్ఠునిగ నెంచె.

వ. మఱియు

సీ. పుట్టినింటను మెట్టినింటను * పరమపావనముల కిరవు

పాటుకోర్చు సత్పుత్త్రు * లెల్లరకును

శైవాలయంబును * శివలింగమును

శ్రీప్రసాద[illegible] * ఏమేమి యిచ్చె

శ్రీవిష్ణుస్థానము * శివలింగమునకు

మాలోని గట్టిదనము * సుఖము మెచ్చ

తనపుత్రపౌత్రులు * పలువురు మెప్పుగ

గట్టించి తనకీర్తి * గాంచె చేత

యిట్టి సుబ్బరాయుని గుణ * మహిమలను

బ్రహ్మదేవునికైన * వశముగాదు

కీర్తిశేషుండైన సమమేలు * కీర్తి కనుప

తిరుగులేకుండునాచంద్ర * తారకంబు.

వ. మఱియు

సీ. శ్రీలక్ష్మినరసింహ * భాగ్యసౌభాగ్య

సుబ్బరాయాఖ్యుని * సుగుణపుత్రి

సావిత్రి మొదలగు * చాలినసంతు

వర వేంకమాంబయే * వారితల్లి

సరససద్గుణములు * సత్త్వంబునగూడి

యేసమయాత్మసినాశ్రీ * యుంచియుండె

దీపిస్థిల్లియువను * శీఘ్రగాఁజేయించి
వీనవానిలఁ జేలు * సేవయాత్మఁ
చిట్టివేంకటరెడ్డియు * హాత్రిమయోఁడ
సుబ్బరాయాఖ్యచారిత్రి * సుస్థిరంబు
గాను వెలయఁగ ముద్రిగా * కైనసాయ్య
నిచ్చి సత్కీర్తిఁ బెంపొందిరి * పృథ్వియందు

శ్రీరస్తు

శ్రీమల్లక్ష్మీహయవదనపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీనూతనసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరచరిత్ర

సీ. శ్రీమహాసీయన్ను * [illegible]
[illegible] * [illegible]యగు
[illegible]వరిమున * [illegible]
[illegible] * విమలసరసి
[illegible] * [illegible]మున
[illegible] * నాటుగాగి
భ[illegible] * భ[illegible]పించె సు
బ్రహ్మణ్యదేవుండు * రా[illegible]ముగ
పు[illegible]భభాసంఖ్యసిం * పూర్ణశాలి
నాహా[illegible]విరోధిక్స్ * [illegible]మార్గ
[illegible]వ్రతీయను * [illegible]వాస
[illegible]సందు [illegible]భవ * క్రిమమెటన్న.

చ. [illegible] * [illegible] శివాలయ [illegible]
జగమున [illegible] మునువి * [illegible]
[illegible]మొక్క[illegible] * తంబును[illegible]భయం
బుగ [illegible] * [illegible]

క. ఇదియేమొకొ [illegible] పురజనులకు
నెదభయమొదవంగ వెల్లసె * నియ్యాహాయన[illegible]

యదనునను జెప్పుకొనుచుం
బదిలము లేకుండురీతి * వాటిల్లంగన్.

క. ఒకరేయి పోలి పుణ్యా
త్ములగుకొందఱకు స్వప్న * దర్శనలీలన్
సుకరముగ నయ్యహీంద్రుఁడు
నికటంబున మెలఁగురీతి * నెరపినయంతన్

క. ఆమరునాఁడా కసూద్రిన
కామహనీయమహిమర్యుఁ * డావేశంబై
యేమేనియు నబ్రింపుట
సామాన్యనిదర్శనములు * సరవిన్ వినుమన్.

వ. ఆసనోవరంబునకు దీర్ఘంబులుగోలంజనిభగవత్పురాణంబునం బెక్కులు వింతలువచించుచుట్టి యీసోమిని సమీపంబునకుఁ దక్షిణంబు వారాబాలగోపాలంబుగాఁజని మహాత్మా! నీయాజ్ఞ నేమోల్లనడచుకొనునది నిర్దేశింపు మనియడుగుటయు నేను సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుండ మున్నుకొండొక కారణంబున మనుష్యుండగు నొక్కమునీంద్రుని పలికినపలుకు లాదరించి యిటనివసించువాఁడనై.

ఉ. జేరితినిప్పురంబునను * చెన్నగపుష్కరిణీసమీపమున్
మీరునుజూచితున్నఁదరి * మీఁదకుఁజేరిచి యుత్సవాదు ల
వ్వారిగఁజేయ మీమదిని * వాటిలు కోరికలెల్లఁ దీర్చెదన్
వేరుదలంపఁబోకుఁడతి * నేగమెలెంపు పదంపు చూడఁగన్

వ. అనియిట్లుచెప్ప నప్పురవాసులు విస్మితచిత్తులై యేమిది పుష్కరవారియందుండెనని చెప్పుచుండె. పుష్కరంబను నదియెయ్యదియో మనంబగ నైతిమనుకొనియడుగ మనల్ల నాతండిట్లనియె. నిర్దేశంబున మున్ను

మను

మహేంద్రుండు కొండొక్క కాలంబునం దీవి నివాసముఁజేయుచుండుటనుఁబట్టి మహేంద్రివాటియయ్యె. నచ్చటనిర్మితంబైన పురంబగుటంజేసి దీనిని మహేంద్రివాటియనియెదరు వశిష్ఠాదులొక్క తఱి నీమహేంద్రిపురిమా ర్గంబునంబోవుచు నియ్యెడ మహేంద్రుండు వారల యథావిధిఁ దర్పించి కుశలప్రశ్నంబు జేయుసమకట్టి మీరలెచ్చటికేగెదరని పృచ్ఛసేయ మేము సుబ్రహ్మణ్యపుష్కరంబునకేగుచుంటిమనిన మహేంద్రుండు వారిపాదంబు లకు నమస్కరించి యోమునిశ్రేష్ఠులారా! నిష్ఫలతపోవిశేషంబునం గోపి యొకానొక రాణిస మహానుభావులగు మీరలు నాపాపంబునంపేసి యస్తు శ్రీయము ద్దేశంబునఁ బంతిఫలంబు సమకూడునట్లనుగ్రహింపుఁ డని వారలం బ్రార్థింప నవారలు మహేంద్రునకు రుణాన్వితులును సంకల్పసిద్ధులున గుటచే నానుగ్రహింపుటకై యరుదెంచిన సహోదరంబునకు పుష్కరంబను నా మంబిడి.

సీ. పుష్కరాఖ్యానుగ్రహించిన

పుష్కలమగుపుణ్యరాశి * పొసఁగుఁ జనులకున్

దుష్కృతములెల్లఁగు నడఁచును

దుష్కరమగునరమునిచ్చి * తోకొత్తమానముగన్.

వ. గంగామాత్రికేగిన. అదిమొదలెస్పష్టాతాపుష్కరంబుదినదినమై భవంబులచే ప్రకాశింపుచుండె గొండొకకాలంబునకు.

చ. సతతముత్పత్యయాత్రిలను * సల్పెమునొక్కతపోధనుండునీ యతులితసుప్రభావముహా * మాన్యతపుష్కరమందు గ్రుంకుచో యతిపడిమొక్కపెన్మొసలి * యాగ్రహింపగసంతనుగ్రుడై యతిడికనుండి యూసరిని * యంబువులంటెనవారుపాతకుల్.

వ. అని యిట్లు దారుణశాపంబుబెట్టి, యానక్రంబువీక్రంబును బట్టి పరిక్కరించి, విజుబుజేరుచరిం, మహేంద్రాదులగు తత్పురవాస

శాప వాక్యంబులాలించి, సత్వరంబున నాయతి కెదురేగి, సాష్టాంగదండ ప్రణామంబులాచరించి, ఒక్కెట్టన, మహాత్మా! శాంతమూర్తులగు మీరలీపుష్కరంబునకిట్టి శాపంబుబెట్టిన, మేమింకెక్కడఁ గొప్పింకపుణ్యలోకంబున కేగువారలమని మొఱఁబెట్ట, నయ్యతీశ్వరుండు వారల దయాదృష్టింజూచి, నాశాపంబమోఘంబు, అయినను, మీయందలి కరుణారసంబుచే, నొక్కటి చెప్పెద, ముందు కలియుగంబున, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి పుష్కరంబు సందర్శింపఁజేసెద నది మొదలీపుష్కరమహిమ లెప్పటియట్లు ప్రకాశించునని, వారలనాశీర్వదించి వెడలిపోయెనన, నాపుర వాసులు మహదాశ్చర్యమగ్నమనస్కులై, యటనపోయి చూచెదమను కుతూహలాయత్తచిత్తులై, తత్తరపాటుతో, నాపుష్కరిణీతీరంబున కేగునంత, నాశివమానసనాతండా పరమాత్మునందునుతావు దెలుప, చతుర్థజాతశిరోభూషణభూషితంబగు, భూమంచికిస్తకులాలంకారుండగు, నొక్కపురుషపుంగవుండు.

శా. ఆరంభంబున మీదికవ్విభుని నీ * యంజూచి సద్దేవుమున్
భారంబై కనుదోయికై దుఃఖమూల్ * బ్రహ్మాండరూపంబుతో
నోహోరీనసుశోభామ్రిహంటదగునా * యోమూర్ఖపాపాత్ముఁడా
మారాడందగదెన్నయట్లయినవే * మాటాడకే మూర్ఛిలెన్

వ. అంతకొంతవడికా చతుర్థజాతోత్తముండు, మూర్ఛదెలసి యిట్లని శివమాడందొడంగె.

గీ. బ్రాహ్మణోత్తముల్ సన్నువే * పైకిఁదీయ
వలయుఁ దెలియకపోంటిరిమీరు * బకిరతగుని
యనగినష్పష్టి బాడబుల్ * యంచుజొచ్చి
తీనిరాదేవదేవుని * భాసుంమ్ముగ.

వ. [illegible].

గీ. పంచభూతములతోడను * భువిహరుండు
సుస్థిరి [illegible] సాధులు * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * చిత్రముగను.

గీ. [illegible]ములు నిగిన * గీతిజనుల
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]

గీ. [illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible].

గీ. [illegible] * [illegible]
[illegible] * [illegible]
[illegible]ముల్ * సందడించు
యక్కడకుజేరి మొక్కులు * పెక్కులిడిరి.

వ. అట్టి నాసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారిని, [illegible]లతో నీశ్వరాలయోత్తరదిగ్భాగంబునుంచి, సంతోషాయత్తచిత్తులై [illegible].

క. [illegible]మరుచటి వేకువకును
తెల్లబడున్ గూడియుండె * దైవంబునకున్
వెలయంగ [illegible]మహిమలు
గలదేవుని జూడబోము * గాయముకోసగన్..

గీ. మేలుమేలయ్య యీయయ్య * లీలలవని
చూడఁజూడంగ నెక్కువ * చోద్యములను
వింతవింతలరూపముల్ * వెలయఁజేయు
నెంతయెంతని జెప్పుదు * నితనిమహిమ.

గీ. తననిజస్వరూపంబుతో * ధరణియందు
సంచరించుచు భక్తులు * సంతసింప
కోరికలనిచ్చుచుండుఁ * కూర్మితోడ
వేరుదైవంబులేరీతి * గారుసుమ్ము.

క. ఇప్పరివారలకోరిక
తప్పక నెరవేర్చుచుండె * తథ్యంబరయన్
గొప్పగసేయుచ సేవలు
నెప్పుడు సలుపంగనిట్లు * హితముగ జేయున్.

క. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరు
వాసిగమదిసమ్మిగొల్చు * వారికినెపుడున్
దోసంబులు వెదఁజిమ్మియు
కాసులుగలవానిగాగ * కరుణించుమహిన్.

గీ. అదిర యీసుబ్బరాయ వేల్పుతులగతుల
లోకములనేలబుట్టెను * ప్రకటముగ
సేయునకు నుత్సవంబౌను * వేయునేల
షష్ఠిరోజునసీపురి * స్వర్గమగుఁగ.

గీ. ఇట్టిదైవంబెప్పుడైన * నీపురమునఁ
గలుగువంచు నెఱుంగము * లలితగతుల
దైవమిప్పరివారల * దయనునేల
వలయునంచును వచ్చెనో * వహ్వామేలు

గీ. ఈయుపాంఁశుప్రదర్శించ * నెవని కైన
భుక్తిముక్తులుగల్గును * యుక్తముఁగను
సంస్తుతింపలగునె వి యుచ్చు * భక్తవరుల
పుణ్యమింతని చెప్పంగఁ * బోలదిలను.

క. మహిమలు గలిగిన యీ యన
యిహపరములఁగాచుచుండు * నిదినిశ్చయమహా
పహావరె యీరాయ పదములు
విహితంబుగఁ గొల్వవలయు * విశ్వము నెమ్మన్.

గీ. నిర్వికారుండు శుద్ధుండు * నిత్యమూర్తి
సర్వమయుఁడాదిదేవుఁడు * సర్వసాక్షి
యైనపరమాత్మునకృతిపతి * గానొసర్తు
సుబ్బరాయాఖ్యచరితకు * సొంపుమీఱ.

సీ. నమ్మినవారిని * నెమ్మితోఁదయనేలు
సుస్థిరంబుగను శ్రీ * సుబ్బరాయ
వివిధమార్గంబుల * వినుతకాపాడు
సుస్థిరానందయో * సుబ్బరాయ
పరమాత్మనీపద * పద్మముల్ నమ్మిన
సుఖములు గూర్చుమో * సుబ్బరాయ
పరదేవతామూర్తి * వరములనొసఁగుమి
సూరిజనానంద * సుబ్బరాయ
యనుచువేఁడియు శ్రీ యంగ * రాసవాయ
జలధిసోమునొ లక్ష్మణా * ర్యులనుఘనుల
సుతులలో ద్వితీయసుతుఁడు * హితమతిపుడు
పోత్తమార్యుండు వ్రాసెసీ * పొత్తమిట్లు.